

Rozdział IV

Dochody budżetu państwa

1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2011 r.

W 2011 r. głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego w Polsce będzie, podobnie jak miało to miejsce w 2010 r., popyt krajowy. Pozytywnie na popyt wewnętrzny oddziaływać będzie planowana intensyfikacja wykorzystywania środków z UE na inwestycje infrastrukturalne. Dodatkowo, utrzymanie się relatywnie wysokiego tempa wzrostu popytu krajowego związane będzie z poprawiającą się sytuacją na rynku pracy. Według prognoz w 2011 r. nastąpi wzrost zatrudnienia o ok. 2,2%, natomiast stopa bezrobocia spadnie z obserwowanej na koniec 2010 r. 12,3% do 10,9% na koniec 2011 r. W bieżącym roku oczekuje się pogłębienia nierównowagi handlowej i pogorszenia salda obrotów towarowych oraz utrzymania się ujemnego wkładu we wzrost PKB ze strony eksportu netto. Ujemny wkład eksportu netto we wzrost PKB zostanie jednakże zrekompensowany wyższym, niż miało to miejsce w 2010 r., wkładem popytu inwestycyjnego.

Bazując na aktualnej prognozie makroekonomicznej można szacować, że dochody budżetu państwa w 2011 r. będą wyższe niż zaplanowano w ustawie budżetowej. Głównym powodem korzystniejszego wykonania dochodów w bieżącym roku będzie szybszy niż pierwotnie planowano wzrost gospodarczy oraz wyższa wpłata z zysku Narodowego Banku Polskiego.

Według aktualnych prognoz PKB w 2011 r. wzrośnie o ok. 4% w ujęciu realnym, wobec 3,5% wzrostu planowanego w ustawie budżetowej. Wyższe tempo wzrostu PKB możliwe będzie do osiągnięcia dzięki szybszemu wzrostowi popytu krajowego – głównie za sprawą inwestycji publicznych. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na wysokość dochodów budżetu państwa w 2011 r. będzie spodziewane wyższe niż planowano średnioroczne tempo wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych. Pozytywny rozwój sytuacji makroekonomicznej sprawi, że w bieżącym roku można spodziewać się wyższych niż zaplanowano w ustawie budżetowej dochodów z podatku VAT oraz podatków dochodowych.

Wiadomo natomiast, że w 2011 r. budżet państwa uzyska wyższe od pierwotnie prognozowanych, dochody z tytułu wpłaty z zysku NBP osiągniętego w 2010 r. Na podstawie informacji NBP zysk w 2010 r. wyniósł 6.529.119 tys. zł, co oznacza, że po pomniejszeniu zysku o 5-procentowy odpis na fundusz rezerwowy banku centralnego, do budżetu państwa wpłynie kwota ok. 6.202.663 tys. zł.

2. Dochody budżetu państwa w 2012 r.

Na wzrost dochodów budżetu państwa wpływ będą miały głównie czynniki makroekonomiczne oraz planowane na 2012 r. zmiany systemowe. Wskaźnikami makroekonomicznymi, które służą do opracowania indykatorów bazy podatkowej są:

- wzrost PKB (w ujęciu realnym o 4%),
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (2,8%),
- realny wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej (2,9%),
- wzrost zatrudnienia w gospodarce (1,3%),
- wzrost spożycia ogółem (w ujęciu realnym o 3%).

Najistotniejszymi zmianami podatkowymi planowanymi na 2012 r. będą:

- zmiany w zakresie podatku akcyzowego dotyczące węgla i koksu,
- korzystne dla podatników zmiany w zakresie płatności zaliczek na podatki dochodowe od działalności gospodarczej,
- zmiany w ustawie – Ordynacja Podatkowa – wprowadzenie zmiany zasad zaokrąglania podstawy opodatkowania i podatku dochodowego od osób fizycznych od przychodów uzyskanych: z odsetek od pożyczek, z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych oraz z odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach podatnika lub innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania,
- zakładany wzrost stawki podatku akcyzowego na papierosy o 4%,
- wzrost stawki VAT na odzież i dodatki odzieżowe dla niemowląt oraz obuwie dla dzieci do 23% spowodowany niekorzystnym dla Polski wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

W 2012 r., w stosunku do bieżącego roku, zostanie ponownie zwiększony udział gmin¹ we wpływach z podatku PIT. Łączny udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z PIT wzrośnie w 2012 r. z 48,97% do 49,24%. W przypadku podatku CIT udział jednostek samorządu terytorialnego pozostanie na poziomie z 2011 r., tj. 22,86%.

¹ Zgodnie z artykułem 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Dochody budżetu państwa w latach 2010-2012 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 PW	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody budżetu państwa	tys. zł	250.302.781	282.456.057	292.700.000
Dynamika nominalna	%	91,3	112,8	103,6
Dynamika realna	%	89,0	109,0	100,8
W relacji do PKB	%	17,7	18,6	18,1

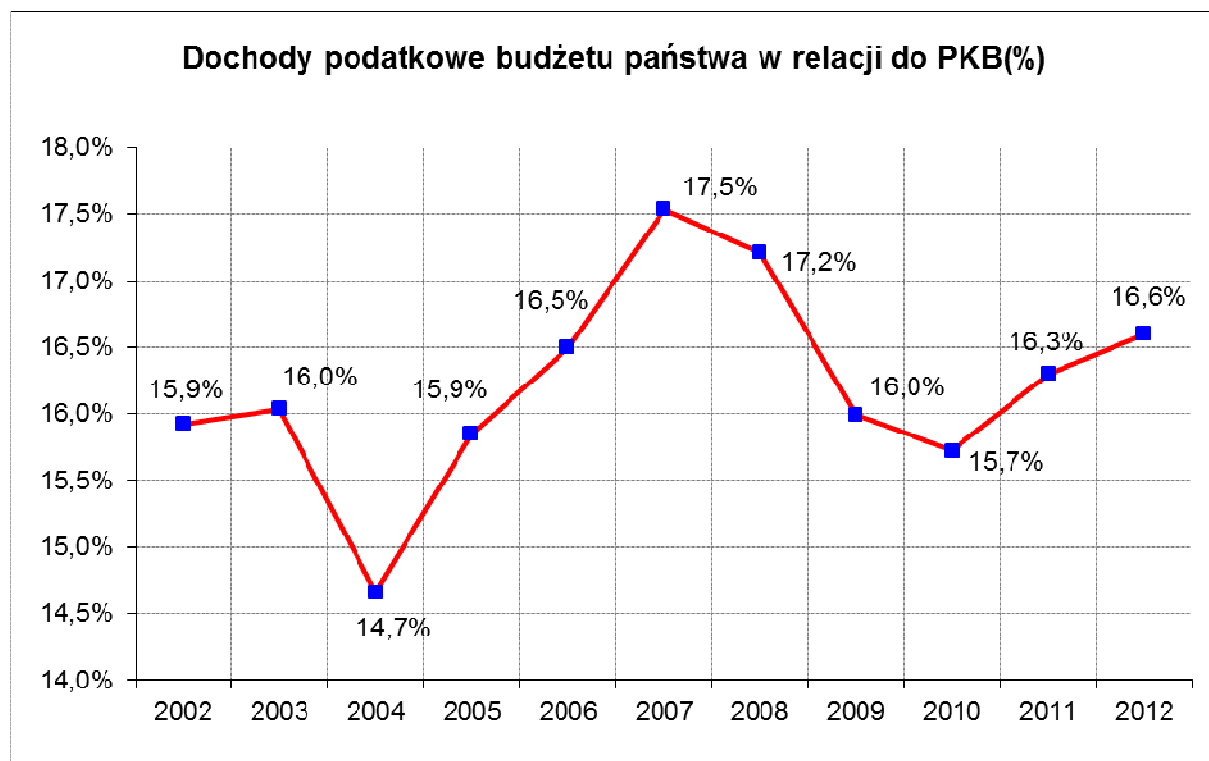
3. Dochody podatkowe

Prognozuje się, że dochody podatkowe w 2012 r. wyniosą 269.427.010 tys. zł, tj. o 8,9% nominalnie więcej w stosunku do prognozowanego wykonania w 2011 r. Relacja tych dochodów do PKB w 2011 r. wyniesie 16,3%, a w 2012 r. wzrośnie do poziomu 16,6%.

Dochody podatkowe budżetu państwa w latach 2010-2012 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 PW	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody podatkowe	tys. zł	222.552.687	247.496.010	269.427.010
z tego:				
Podatek od towarów i usług		107.880.327	123.750.000	132.500.000
Podatek akcyzowy		55.684.476	58.700.000	63.480.000
Podatek od gier		1.624.843	1.546.000	1.447.000
Podatek dochodowy od osób prawnych		21.769 869	24.800.000	29.600.000
Podatek dochodowy od osób fizycznych		35.592.648	38.700.000	42.400.000
Podatek tonażowy		3	10	10
Podatki zniesione		520	0	0
Dynamika nominalna dochodów podatkowych	%	103,6	111,2	108,9
Dynamika realna dochodów podatkowych	%	100,9	107,4	105,9
W relacji do PKB	%	15,7	16,3	16,6

Poniższy wykres prezentuje relację dochodów podatkowych budżetu państwa w relacji do PKB w latach 2002-2012.

3.1. Podatek od towarów i usług

Dochody budżetu państwa z podatku od towarów i usług w 2012 r. prognozowane są w wysokości 132.500.000 tys. zł, w stosunku do prognozowanego wykonania w 2011 r. oznacza to wzrost o 7,1%. Relacja tych dochodów do PKB wyniesie w 2012 r. 8,2%

Prognozę dochodów z tytułu podatku od towarów i usług na 2012 r. sporządzono m.in. przy założeniu prognozy wielkości makroekonomicznych mających największy wpływ na poziom dochodów z VAT: prognozowane w wysokości 2,8% rocznie tempo wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych, wzrost spożycia prywatnego o 3,9% w ujęciu realnym oraz planowane, w stosunku do 2011 r., zmniejszenie inwestycji sektora finansów publicznych.

Na poziom dochodów budżetu państwa w 2012 r. z VAT wpływ będzie miała podwyżka stawek podatkowych wprowadzona na okres 3 lat w 2011 r. oraz utrzymanie ograniczeń w zakresie odliczania VAT od samochodów osobowych z homologacją ciężarową oraz paliwa używanego do ich napędu.

Dodatkowo w 2012 r., w związku z koniecznością wypełnienia przez Polskę wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie – C-49/09 Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącej niezgodności z prawem Unii Europejskiej stosowania przez Polskę obniżonej stawki podatku VAT w wysokości 7% dla odzieży i dodatków odzieżowych dla niemowląt oraz obuwia dziecięcego, towary te będą musiały

począwszy od 1 stycznia 2012 r. zostać objęte stawką 23%.

Dochody budżetu państwa z podatku od towarów i usług w latach 2010-2012 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 PW	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody z podatku od towarów i usług	tys. zł	107.880.327	123.750.000	132.500.000
Dynamika nominalna	%	108,5	114,7	107,1
Dynamika realna	%	105,7	110,8	104,2
W relacji do PKB	%	7,6	8,2	8,2

3.2. Podatek akcyzowy

Prognozuje się, że w 2012 r. dochody budżetu państwa z podatku akcyzowego wyniosą 63.480.000 tys. zł, co oznacza 8,1% wzrostu w stosunku do prognozowanego wykonania. Relacja dochodów budżetu państwa z podatku akcyzowego do PKB wyniesie w 2012 r. 3,9%.

Prognoza dochodów z podatku akcyzowego w 2012 r. została sporządzona przy uwzględnieniu aktualnej projekcji wskaźników makroekonomicznych, prognozy zmiany wielkości sprzedaży głównych wyrobów akcyzowych oraz skutków zmian systemowych:

- wdrożenia w 2012 r. regulacji dotyczących poboru podatku akcyzowego od sprzedaży węgla, węgla brunatnego i koksu wynikających z postanowień dyrektywy Rady 2003/96/WE w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej,
- likwidacji od maja 2011 r. ulgi na biokomponenty dodawane do paliw silnikowych,
- podwyższenia stawki podatku akcyzowego na papierosy o 4%.

Dochody budżetu państwa z podatku akcyzowego w latach 2010-2012 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 PW	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody z podatku akcyzowego	tys. zł	55.684.476	58.700.000	63.480.000
Dynamika nominalna	%	103,3	105,4	108,1
Dynamika realna	%	100,6	101,9	105,2
W relacji do PKB	%	3,9	3,9	3,9

3.3. Podatek od gier

Dochody budżetu państwa z tytułu podatku od gier na 2012 r. prognozowane są w wysokości 1.447.000 tys. zł. Prognozowany spadek dochodów z podatku od gier uwzględnia zmiany systemowe wynikające z wprowadzenia ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Założono stopniową likwidację salonów gier na automatach i punktów gier na automatach o niskich wygranych.

3.4. Podatek dochodowy od osób prawnych

Dochody budżetu państwa z podatku dochodowego od osób prawnych w 2012 r. prognozowane są w wysokości 29.600.000 tys. zł, co oznacza, że dochody te wzrosną o 19,4% w stosunku do prognozowanego wykonania w 2011 r. Relacja tych dochodów do PKB w 2012 r. wyniesie 1,8%.

Przy sporządzaniu prognozy dochodów z podatku CIT założono poprawiającą się sytuację przedsiębiorstw ze względu na prognozowane trwałe ożywienie gospodarcze po okresie spowolnienia spowodowanego kryzysem w gospodarce światowej. Wpływy z podatku CIT mają charakter procykliczny, tzn. w okresie ożywienia elastyczność wpływów względem wzrostu gospodarczego kształtuje się znacznie powyżej 1, natomiast w okresie spowolnienia może być nawet ujemna. W latach 2009-2010 odnotowano nominalny spadek wpływów z podatku CIT, co oznaczało *de facto* ujemną elastyczność dochodów z CIT w relacji do rosnącego wówczas PKB. W największym stopniu efekt ten widoczny był w 2009 r. Również w 2010 r., mimo znacznie lepszej sytuacji finansowej przedsiębiorstw, nadal obserwowano spadek wpływów z CIT, co wynikało z negatywnego efektu rozliczenia rocznego za 2009 r. (o ok. 3 mld zł gorszego dla budżetu państwa niż za 2008 r.) oraz odliczania przez przedsiębiorstwa od bieżących zysków strat poniesionych podczas spowolnienia gospodarczego. Z uwagi na fakt stosunkowo krótkiego okresu spowolnienia można oczekiwać, że straty poniesione w jego trakcie zostały prawdopodobnie w znaczącej

części odliczone w 2010 r. i 2011 r. W związku z powyższym na 2012 r. zakłada się, że straty z okresu spowolnienia gospodarczego nie będą w znaczący sposób pomniejszać bieżących wpływów podatkowych. Z kolei pozytywny dla budżetu państwa efekt rozliczenia rocznego powinien ulegać dalszej poprawie. Powyższe czynniki pozwalają prognozować istotną poprawę dochodów z CIT.

Prognoza wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych na 2012 r. uwzględnia także skutki finansowe proponowanych zmian systemowych, tj. głównie zmiany zasad płacenia zaliczek za ostatni miesiąc i ostatni kwartał roku podatkowego.

Zmiana ta jest korzystna dla przedsiębiorców i ułatwi im zarządzanie płynnością pod koniec roku podatkowego. Ustawa przewidywała przesunięcie terminu wpłaty ostatniej zaliczki płatnej obecnie do 20 dnia ostatniego miesiąca (kwartału) na okres do 20 dnia pierwszego miesiąca następnego roku podatkowego, chyba że podatnik wcześniej złoży zeznanie roczne i dokona zapłaty podatku. Ostatnia zaliczka ustalana będzie na podstawie rzeczywistych wyników za okres od początku roku do ostatniego dnia roku podatkowego.

Dochody budżetu państwa z podatku od osób prawnych w latach 2010-2012 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 PW	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody z podatku dochodowego od osób prawnych	tys. zł	21.769.869	24.800.000	29.600.000
Dynamika nominalna	%	90,1	113,9	119,4
Dynamika realna	%	87,8	110,1	116,1
W relacji do PKB	%	1,5	1,6	1,8

3.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Dochody budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych w 2012 r. prognozowane są w wysokości 42.400.000 tys. zł, oznacza to wzrost o 9,6% w stosunku do prognozowanego wykonania w 2011 r. Relacja dochodów budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych do PKB w przyszłym roku wyniesie 2,6%.

Do prognozy dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych na 2012 r. przyjęto, jako indykatory bazy podatkowej, m.in. następujące wielkości makroekonomiczne:

- nominalny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej o 5,8%,
- nominalny wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych o 5,9%; nominalny wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury

i renty rolników indywidualnych o 4,1%,

- wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej o 1,3%,
- spadek liczby emerytów i rencistów z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych o 0,9%; liczby emerytów i rencistów rolników indywidualnych o 3,6%,
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 2,8%.

Duża część wpływów z podatku PIT uzyskiwana jest od dochodu osób prowadzących działalność gospodarczą, co oznacza, że wpływy te determinowane są przez te same mechanizmy (tj. efekt rozliczenia rocznego, odliczanie strat z lat poprzednich, procykliczność elastyczności), jak w przypadku podatku CIT. Dodatkowo trzeba zaznaczyć, że najważniejsze parametry systemu podatkowego, tj. progi podatkowe, kwota zmniejszająca podatek, kwoty zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodu oraz większość limitów ulg podatkowych pozostają na niezmienionym poziomie, co przy wzroście podstawy opodatkowania (tj. np. funduszu wynagrodzeń, emerytur i rent) oznacza wyższy niż proporcjonalny wzrost wpływów podatkowych w relacji do wzrostu bazy podatkowej.

Począwszy od 2012 r. podatnicy będą mogli korzystać z ulgi podatkowej w podatku PIT, mającej na celu promowanie dodatkowego indywidualnego ubezpieczenia emerytalnego i zwiększenia dzięki temu oszczędności prywatnych. Zgodnie z nowymi przepisami została wprowadzona możliwość odliczania od dochodu podatnika kwot składek wpłacanych na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego. Jednakże efekt ulgi zrealizowany będzie dopiero w 2013 r., z uwagi na fakt, że rozliczenie tej ulgi nastąpi w zeznaniu za 2012 r.

Podobnie jak w przypadku podatku CIT, w 2012 r. zmianie ulegnie sposób płacenia grudniowej zaliczki PIT dla podatników prowadzących działalność gospodarczą.

Od 2012 r. planuje się wprowadzenie zmiany zasad zaokrąglania podstawy opodatkowania i podatku dochodowego od osób fizycznych od przychodów uzyskanych: z odsetek od pożyczek, z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych oraz z odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach podatnika lub innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania.

Ponadto prognoza dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych uwzględnia zmianę w wysokości udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z tego tytułu, wynikającą ze zmiany wysokości udziału gmin (wzrost z 37,12% do 37,39%).

Dochody budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych w latach 2010-2012 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 PW	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody z podatku dochodowego od osób fizycznych	tys. zł	35.592.648	38.700.000	42.400.000
Dynamika nominalna	%	99,5	108,7	109,6
Dynamika realna	%	97,0	105,1	106,6
W relacji do PKB	%	2,5	2,6	2,6

4. Dochody niepodatkowe

Prognozuje się, że w 2012 r. dochody niepodatkowe osiągną kwotę 21.502.569 tys. zł. Relacja dochodów niepodatkowych do PKB w 2012 r. wyniesie 1,3%.

Dochody niepodatkowe w latach 2010-2012 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 Ustawa*	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody niepodatkowe z tego:	tys. zł	24.501.639	32.535.033	21.502.569
Cło		1.663.745	1.831.000	1.754.000
Dywidendy i wpłaty z zysku		4.977.098	3.590.500	2.153.500
Wpłaty z zysku NBP		3.957.277	6.202.663	0
Opłaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe		11.176.869	18.526.315	15.187.686
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego		2.726.650	2.384.555	2.407.383
Dynamika nominalna dochodów niepodatkowych	%	89,3	132,8	66,1
Dynamika realna dochodów niepodatkowych	%	87,1	128,3	64,3
W relacji do PKB	%	1,7	2,1	1,3

* w przypadku dochodów z wpłaty z zysku NBP uwzględniono informacje zawartą w komunikacie NBP o rzeczywistie wykonanym zysku w 2010 r.

4.1. Cło

Prognozuje się, że w 2012 r. dochody z cła wyniosą 1.754.000 tys. zł. Relacja tych dochodów do PKB wyniesie 0,1%.

Do prognozy dochodów z cła w 2012 r. przyjęto m.in. następujące założenia:

- import spoza obszaru krajów Unii Europejskiej wyniesie 67.870 mln EUR,
- stawka celna na poziomie 0,70%,
- średni kurs złotego w wysokości 3,69 PLN/EUR.

Dochody budżetu państwa z tytułu cła w latach 2010-2012 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 PW	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody z cła	tys. zł	1.663.745	1.831.000	1.754.000
Dynamika nominalna	%	102,2	110,1	95,8
Dynamika realna	%	99,6	106,3	93,2
W relacji do PKB	%	0,1	0,1	0,1

Główną przyczyną prognozowanych niższych wpływów z tytułu ceł w 2012 r. jest obserwowana spadkowa tendencja efektywnej stawki celnej.

4.2. Dywidendy i wpłaty z zysku

Na dochody budżetu państwa z tytułu dywidend i wpłat z zysku składają się następujące pozycje:

- wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa,
- dywidendy od udziałów Skarbu Państwa w spółkach.

W 2012 r. dochody z dywidend od udziałów Skarbu Państwa w spółkach oraz z wpłat z zysku prognozowane są w kwocie 2.153.500 tys. zł. Relacja tych dochodów do PKB wyniesie 0,1%.

Dochody budżetu państwa z dywidend i wpłat z zysku w latach 2010 – 2012 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 Ustawa	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dywidendy i wpłaty z zysku	tys. zł	4.977.098	3.590.500	2.153.500
Dynamika nominalna	%	59,8	72,1	60,0
Dynamika realna	%	58,3	69,7	58,3
W relacji do PKB	%	0,4	0,2	0,1

4.3. Wpłata z zysku NBP

W 2012 r. nie przewiduje się wpływów do budżetu państwa z tytułu wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego, ponieważ zgodnie z założeniami Planu finansowego Narodowego Banku Polskiego na 2011 r., bank centralny w 2011 r. osiągnie ujemny wynik finansowy, co skutkować będzie brakiem wpłaty do budżetu państwa.

Wykonanie wyniku finansowego NBP obciążone jest jednak dużym ryzykiem. Jego poziom jest uzależniony od wielu czynników ekonomicznych pozostających poza kontrolą banku centralnego. Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat NBP są wrażliwe na zmiany kursu złotego do walut obcych, w których utrzymywane są rezerwy dewizowe, kształtowanie się stóp procentowych na światowych rynkach finansowych, a także zmiany płynności sektora bankowego.

Wpłaty z zysku NBP w latach 2010 - 2012 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 PW	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Wpłaty z zysku NBP	tys. zł	3.957.277	6.202.663	0
Dynamika nominalna	%	-	156,7	0,0
Dynamika realna	%	-	151,4	0,0
W relacji do PKB	%	0,3	0,4	0,0

4.4. Opłaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe

Szacuje się, że w 2012 r. dochody z ww. tytułu osiągną poziom 15.187.686 tys. zł. Relacja tych dochodów do PKB w 2012 r. wyniesie 0,9%.

Głównymi źródłami planowanych dochodów są różnego rodzaju wpłaty o charakterze

sankcyjnym (grzywny, mandaty, wpływy z kar), odsetki – w tym od zaległości podatkowych, dochody uzyskiwane z nieruchomości Skarbu Państwa, koncesji udzielanych przez państwo, odsetki od udzielonych kredytów i pożyczek oraz wpływy z tytułu opłat za usługi świadczone przez jednostki budżetowe.

Istotniejsze dochody uzyskiwane są w działach:

- Obsługa długu krajowego, którego głównymi dochodami są dochody ze sprzedaży obligacji skarbowych, dochody od środków na rachunkach bankowych, które stanowią odsetki od środków znajdujących się na depozytach Ministerstwa Finansów prowadzonych przez Agentów Emisji, dochody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych przez Skarb Państwa KUKE S.A., dochody z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa, dochody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych publicznym zakładom opieki zdrowotnej, jednostkom samorządu terytorialnego, jednostkom sektora finansów publicznych (na prefinansowanie programów, działań i projektów) oraz BGK (dotyczących prefinansowania w zakresie wspólnej polityki rolnej i rybackiej), wpływy z tytułu ostatecznego uregulowania zobowiązań Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa wobec budżetu państwa,
- Gospodarka mieszkaniowa, w którym ujęte są dochody uzyskiwane z gospodarowania Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa, opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości Skarbu Państwa, opłat z tytułu dzierżawy i najmu nieruchomości Skarbu Państwa, wpływów z odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- Wymiar sprawiedliwości, w którym gromadzone są dochody z:
 - opłat sądowych, które obejmują w szczególności opłaty i koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, opłaty za czynności egzekucyjne i opłaty za zabezpieczenie należności, jednorazowe opłaty egzaminacyjne,
 - grzywien, które obejmują grzywny, mandaty oraz kary pieniężne od ludności, wymierzane i pobierane przez sądy oraz grzywny i kary pieniężne wymierzane na podstawie ustawy Kodeks karny skarbowy,
- Administracja publiczna, w którym ujęte są dochody uzyskiwane głównie z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych, w tym przede wszystkim mandatów nakładanych przez funkcjonariuszy policji, wpływów z różnych opłat oraz wpływów z usług,
- Transport i łączność, którego głównymi dochodami są opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością w rezerwacji oraz opłaty za udzielone koncesje w działalności telekomunikacyjnej.

Ponadto w 2012 r. zaplanowano dochody w wysokości ok. 1 mld zł pozyskane ze sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Podstawą do planowania dochodów z aukcji jest art. 10 ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zamieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE zmienianej dyrektywą 2009/29/WE, implementowanej ustawą o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (druk sejmowy 3887), której wejście w życie planowane jest w bieżącym roku, z dniem jej ogłoszenia. Natomiast dochody z aukcji będą pozyskiwane od roku 2012.

Dodatkowo w omawianym tytule dochodowym zawarte są dochody zagraniczne, na które składają się:

- odsetki i opłaty od udzielonych przez Polskę kredytów i pożyczek zagranicznych oraz odsetki od rachunków specjalnych,
- odsetki otrzymane od podmiotów krajowych z tytułu udostępnionych kredytów zagranicznych z Banku Rozwoju Rady Europy,
- dochody z tytułu gwarancji zagranicznych udzielonych przez Skarb Państwa.

Szczegółowy opis dochodów zawartych w pozycji „Opłaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe” zostanie przedstawiony w opisie stosownych części budżetowych.

Dochody budżetu państwa z opłat, grzywien, odsetek i innych dochodów niepodatkowych w latach 2010 – 2012 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 Ustawa	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Opłaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe	tys. zł	11.176.869	18.526.315	15.187.686
Dynamika nominalna	%	75,6	165,8	82,0
Dynamika realna	%	73,7	160,2	79,7
W relacji do PKB	%	0,8	1,2	0,9

Prognozowany spadek dochodów w tym tytule wynika głównie z faktu planowanych na 2011 r. wpływów z BGK (wynikających ze sprzedaży pakietu akcji PKO PB), które będą miały charakter jednorazowy.

4.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego

Prognozuje się, że wpłaty jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. wyniosą 2.407.383 tys. zł. Relacja tych dochodów do PKB w 2012 r. wyniesie 0,1%.

Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa związane są z mechanizmem redystrybucji dochodów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego w latach 2010-2012 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 Ustawa	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	tys. zł	2.726.650	2.384.555	2.407.383
Dynamika nominalna	%	100,9	87,5	101,0
Dynamika realna	%	98,4	84,5	98,2
W relacji do PKB	%	0,2	0,2	0,1

5. Środki z UE i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi

Prognozuje się, że w 2012 r. dochody ze środków z UE i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi wyniosą 1.770.421 tys. zł. Relacja tych dochodów do PKB w 2012 r. wyniesie 0,1%.

W projekcie ustawy budżetowej na 2012 r. ujęto środki europejskie i środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na realizację projektów pomocy technicznej oraz środki Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2004-2009, a także środki pozostałych programów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej, nieujętych w budżecie środków europejskich.

Na prognozę takiej kwoty środków z UE i innych źródeł niepodlegających zwrotowi składają się wpływy z:

- realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna oraz projektów pomocy technicznej innych programów operacyjnych w ramach NSS 2007-2013 w wysokości 1.389.437 tys. zł,
- Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy w wysokości 1.590 tys. zł,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 w wysokości 5.192 tys. zł,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2004-2009 w wysokości 80.688 tys. zł,
- realizacji projektów pomocy technicznej Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” w wysokości 45.198 tys. zł,

- pozostałych programów Unii Europejskiej w wysokości 85.674 tys. zł,
- Wspólnej Polityki Rolnej w 2012 r.: oprócz dochodów w ramach budżetu środków europejskich, wystąpią dochody w cz. 77 budżetu państwa z tytułu refundacji wyprzedzającego finansowania pomocy technicznej w ramach PROW 2007-2013 w łącznej kwocie 162.642 tys. zł.

Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi w latach 2010–2012 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 Ustawa	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Środki z UE i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	tys. zł	3.248.455	2.425.014	1.770.421
Dynamika nominalna	%	10,2	74,7	73,0
Dynamika realna	%	9,9	72,1	71,0
W relacji do PKB	%	0,2	0,2	0,1